

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 1755
Tarih : 15.04.2016

5037

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Bekir BOZDAĞ** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

Ziya PİR

Ziya PİR

Diyarbakır Milletvekili

Ceza yargılaması üç ana direk üzerine kuruludur ve bunlar da iddia, savunma ve yargılamadan oluşmaktadır. Etkili bir savunmanın gerçekleşebilmesi için kişi hakkında yapılacak yargılamanın hakkaniyete uygun olması gerekir.

Gerek ülkemizin taraf olduğu Avrupa insan hakları sözleşmesinin(AİHHS) ilgili maddeleri ve Sözleşme'nin icra makamı olan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararları gerek Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile diğer ulusal mevzuatı ve Anayasa Mahkemesi kararları dikkate alındığında yargılama sürecinde savunma hakkının etkili kullanılabilmesi için sanık ile müdafinin görüşmesi ve savunma hazırlanması için ihtiyaç duyulan zaman ve kolaylıkların sağlanması gerektiği vurgulanmaktadır. Savunma hakkı, Anayasa'da m.36/1 ve Türkiye'nin kabul ederek yürürlüğe koyduğu AİHS m.6; MSHS (Madeni ve Siyasal Haklar Sözleşmesi) m.14/3) gibi Uluslararası Sözleşmeler'de ve İHEB (İnsan Hakları Evrensel Beyanname) m.11'de "sanık için yararı ve gereği tartışma götürmez" niteliği haizdir. Yine, AİHM, Sözleşme'nin 6. maddesinin (a) bendi ile hakkında bir suç isnadında bulunan kişinin "Savunmasını hazırlamak için gerekli zaman ve kolaylıklara sahip olmak" hakkına yer verilen (b) bentlerinin birbiriyle bağlantılı olduğunu; suçlamanın nedeni ve niteliği hakkında bilgilendirilme hakkının, şüphelinin veya sanığın savunmasını hazırlama hakkı ışığında değerlendirilmesi gerektiğini belirtmiştir (bkz.*Pélissier ve Sassi/Fransa* [BD], B. No: 25444/94, 25/3/1999, §§ 51-54).

Mevzuatımızdaki 5271 sayılı Kanun'un "Müdafi ile görüşme" başlıklı 154. maddesi şöyledir: "(1) Şüpheli veya sanık, vekâletname aranmaksızın müdafii ile her zaman ve konuşulanları başkalarının duyamayacağı bir ortamda görüşebilir. Bu kişilerin müdafii ile yazışmaları denetime tâbi tutulamaz."

Son dönemde olağanüstü koşullarda dahi engelleme getirilemeyecek durumlardan olan avukat ile görüşmelere engelleme getirilmesi, görüştürme yaptırmamak için keyfi gerekçelendirmeler yapılması, süre kısıtlamasına gidilmesi vb. durumlar aslında sadece tutsakların savunma hakkının engellenmek istendiğini göstermektedir. İzmir Kırıklar 2 Nolu F Tipi cezaevinde personel yetersizliği gibi basit gerekçelerle avukatların müvekkilleriyle görüşmelerine engeller çıkarılmaktadır. Avukatların hafta içi ve mesai saatleri içerisinde sığdırılan görüşmeleri etkili savunmanın önünü tıkamaktadır.

Bu bağlamda:

1. İzmir Kırıklar 2 Nolu F Tipi Cezaevinde bulunan tutsakların avukat görüşlerinin belli gün ve saate sığdırılmasının nedeni nedir?
2. Türkiye’de hangi cezaevlerinde tutuklu veya hükümlü pozisyonunda bulunan tutsakların avukat görüşleri yaptırılmamaktadır?
3. Avukatların cezaevinde bulunan tutsaklarla görüşmesi hangi usul ve esaslara göre engellenmektedir?
4. Adil ve hakikatli yargılamayı engelleyen avukatların cezaevindeki tutsaklarla görüşmesini engelleyen cezaevi idaresi personeli hakkında soruşturma açılmış mıdır?
5. AİHS, İHEB, MSHS’nin ilgili maddeleri; AİHM kararları, anayasa mahkemesi kararları ve mevzuattaki ilgili kanunlara aykırı hareket eden İzmir Kırıklar 2 Nolu F Tipi Cezaevindeki personele herhangi bir soruşturma açılmamış ise nedeni nedir?